

Уредба о формацији, опреми, надлежностима, дужностима
и настави жандармерије, 1919.

Садржај

Први део

Формација

Други део

Опрема

а) Наоружање

б) Одећа

в) Остала спрема

Трећи део

Надлежности

Четврти део

Дужности

I) У опште

II) Посебно

Пети део

Настава

Прилози

ЗО ВОЈНО и МОРНАРИЦЕ

351.742
(497.1)

УРЕДБА

ФОРМАЦИЈИ, ОПРЕМИ, НАДЛЕЖНОСТИМА,
ДУЖНОСТИМА И НАСТАВИ ЖАНДАРМЕРИЈЕ

924/Ч
16

~~Министарство Кралеве~~

~~Уставствору Скупштину и издајач јаки~~
~~Краљевства Југославија~~

~~Бр. 491~~

БЕОГРАД

Штампарска радионица Мин. Војног и Морнарице
1919.

3340

1942

МИНИСТАРСТВО ВОЈНО И МОРНАРИЦЕ

УРЕДБА

о

ФОРМАЦИЈИ, ОПРЕМИ, НАДЛЕЖНОСТИМА,
ДУЖНОСТИМА И НАСТАВИ ЖАНДАРМЕРИЈЕ

БЕОГРАД

Штампарска радионица Мин. Војног и Морнарице
1919.

У име
ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА
ПЕТРА I

по милости Божјој и вољи народној
Краља Срба, Хрвата и Словенаца
а на основу овлашћења (Члан 53. Устава)
ЊЕГОВОГ КРАЉЕВСКОГ ВИСОЧАНСТВА

АЛЕКСАНДРА НАСЛЕДНИКА ПРЕСТОЛА

МИНИСТАРСКИ САВЕТ
Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца

На предлог Министра Војног и
Морнарице и Министра Унутраш-
њих Дела, прописује:

УРЕДБУ
о
**ФОРМАЦИЈИ, ОПРЕМИ, НАДЛЕЖНОСТИМА, ДУЖ-
НОСТИМА И НАСТАВИ ЖАНДАРМЕРИЈЕ.**

26. фебруара 1919. год.

у Београду.

Министар Војни и Морнарице,
Бенерал,

Мих. Рашчић, с. р

Министар Унутрашњих Дела,
Св. Прибићевић, с. р.

Јп 5. вр.
39888

Председник Министарског Савета,
Стој. М. Протић, с. р.
Подпредседник Министар. Савета,
Др. Корошец, с. р.
Министар Правде,
М. Н. Трифковић, с. р.
Заступник Минист. Иностр. Дела,
Председник Министар. Савета,
Стој. М. Протић, с. р.
Министар Трговине и Индустриске
Ст. Д. Рибарац, с. р.
Министар Просвете,
Љуб. М. Давидовић, с. р.
Министар Саобраћаја,
Велисл. в Н. Вуловић, с. р.
Министар Грађевина,
М. Капетановић, с. р.
Министар Унутрашњих Дела,
Св. Прибићевић, с. р.
Министар Финансија,
Др. М. Нинчић, с. р.
Министар Пошта и Телеграфа,
Др. Лукинић, с. р.
Министар Војни и Морнарице,
Бенерал,
Мих. Рашић, с. р.
Министар Пољопривреде,
Д-р Петричић с. р.

Министар Вера,
Алауповић, с. р.
Министар без портфеља,
Милосав Раичевић, с. р.
Заступник
Министра Исхране и Обнове Земље,
Министар Пољопривреде,
Д-р Петричић с. р.
Министар за Социјалну Политику,
В. Кораћ, с. р.
Заступа Министра за Шумарство и
Рударство,
Д-р Корошец, с. р.
Министар
Припреме за Уставотворну
Скупштину и Изједначење Закона,
Д-р Алберт Крамер, с. р.
Министар за Народно Здравље,
Д-р У. Круљ, с. р.

САДРЖАЈ

	Страна
<i>Први део</i>	1
Формација	1
<i>Други део</i>	8
Опрема	8
а.) Наоружање	8
б.) Одећа	9
в.) Остала спрема	10
<i>Трећи део</i>	11
Надлежности	11
<i>Четврти део</i>	20
Дужности	20
I) У опште	20
II) Посебно	22
<i>Пети део</i>	31
Настава	31
<i>Прилози</i>	36—40

ПРВИ ДЕО.
ФОРМАЦИЈА.

Члан 1.

Жандармерија је саставни део војске сталнога кадра Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца и има задатак: да бди над јавном безбедношћу, да одржава ред и мир и да обезбеђује извршење закона.

На челу жандармерије стоји Командант Целокупне Жандармерије.

Командант Целокупне Жандармерије има штаб, чији ће састав бити по прегледу у прилогу 1.

Команда Целокупне Жандармерије административни је орган II степена.

Седиште штаба Целокупне Жандармерије је у Београду.

Члан 2.

Целокупна Жандармерија дели се на шест жандармеријских бригада, које носе бројне називе од I до VI.

Састав штаба жандармеријске бригаде биће по прегледу у прилогу 2.

Команде жандармеријских бригада биће административни органи III степена.

Жандармеријске бригаде обухватају привремено ове просторије: I, северни део Краљевине Србије (територију Краљевине до рата 1912. године) и Војводину са седиштем штаба у Београду; II, јужни део Краљевине Србије (територију која је ослобођена 1912. године) и Црну Гору, са седиштем штаба у Скопљу; III, Босну и Херцеговину, са седиштем штаба у Сарајеву; IV, Хрватску и Славонију, са седиштем штаба у Загребу; V, Словеначку, са седиштем штаба у Љубљани; и VI, Далмацију са седиштем штаба у Сплету.

Члан 3.

I жандармеријска бригада дели се на три батаљона;

II жандармеријска бригада дели се на два батаљона;

III жандармеријска бригада дели се на три батаљона;

IV жандармеријска бригада дели се на три батаљона;

V жандармеријска бригада дели се на два батаљона.

Члан 4.

По потреби, Министар Војни може споразумно са Министром Унутрашњих Дела мењати број батаљона у бригадама.

Члан 5.

Батаљони у појединим жандармеријским бригадама носиће бројне називе од 1 па на више, колико их има, на пример: „1-ви батаљон I жандармеријске бригаде“.

Састав штаба жандармеријског

батаљона биће по прегледу у прилогу 3.

Седиште батаљонских штабова биће:

а) У I жандармеријској бригади: 1-ог у Београду, 2-ог у Новом Саду, 3-ег у Ђуприји;

б) У II жандармериској бригади: 1-ог у Скопљу и 2-ог на Цетињу;

в) У III жандармеријској бригади: 1-ог у Сарајеву, 2-ог у Мостару и 3-ег у Бања-Луци;

г) У IV жандармеријској бригади: 1-ог у Загребу, 2-ог у Осеку и 3-ег у Ријеци; и

д) У V жандармеријској бригади: 1-ог у Љубљани и 2-ог у Марибору.

Члан 6.

По потреби, Министар Војни може споразумно са Министром Унутрашњих Дела мењати седишта батаљонских штабова.

Члан 7.

1-ом батаљону I жандармеријске бригаде придаће се и један вод жа-

дарма — коњаника, и овај ће батаљон бити искључиво за град Београд.

Границе рејона за остале батаљоне одредиће Министар Војни, по предлогу Команданта Целокупне Жандармерије, а с обзиром на потребе службе и по споразуму са Министром Унутрашњих Дела.

Члан 8.

VI жандармеријска бригада и батаљони осталих жандармеријских бригада деле се на чете.

Број чета у VI бригади и у појединим батаљонима биће онолико колико буде потребно за службу, ну, по могућству, да сваки политички округ или одговарајућа управна политичка јединица, осим Управе града Београда, има по једну чету

Члан 9.

Чете у VI жандармеријској бригади и у појединим батаљонима но-

сиће бројне називе од 1 па на више, колико их буде, на пример: 1-ва чета VI жандармеријске бригаде, 3-ћа чета 1-ог батаљона III жандармеријске бригаде и т. д.

Састав једне чете биће по прегледу у прилогу 4.

Члан 10.

Жандармеријске чете деле се на потребан број водова, од којих ће, по могућству, бити по један за сваки административни срез (котар).

Члан 11.

Жандармеријски водови деле се на потребан број станица.

Члан 12.

Жандармеријске станице биће, по потреби, пешадијске, коњичке, велосипедиске или мешовите.

Члан 13.

За дворску службу постоји чета дворске жандармерије, чији ће са-

став бити по прегледу у прилогу под 5.

Чета дворске жандармерије биће у саставу I жандармеријске бригаде, не припадајући ни једном батаљону те бригаде, и становаше у престоници.

Члан 14.

Број жандарма у појединим четама водовима и станицама одређиваће Министар Унутрашњих Дела, на предлог шефова државних управних власти и по датом мишљењу Команданта Целокупне Жандармерије, а с обзиром на потребу службе и буџет.

Члан 15.

Распоред жандармеријских чета, водова и станица, устројавање нових и укидање станица које већ постоје врши Министар Унутрашњих Дела, по предлогима надлежних државних управних власти и

датом мишљењу Команданта Цело-
купне Жандармерије.

ДРУГИ ДЕО.

О П Р Е М А.

а.) Наоружање.

Члан 16.

Сваки жандарм пешак добија од државе: брзометну пушку са но-
жем и прибором, револвер са при-
бором, жандармаријску сабљу и по-
требну муницију.

Члан 17.

Сваки жандарм-коњаник добија
од државе: карабин са прибором,
револвер са прибором, коњичку са-
бљу и потребну муницију.

Члан 18.

Моделе оружја којим ће бити нао-
ружана жандармерија одређује Ми-
нистар Војни.

б.) Одећа.

Члан 19.

Жандарми добијају од државе оде-
ћу као и остали војници сталног
кадра.

Члан 20.

Форма одеће жандармерије про-
писаће се Уредбом о одећи војске,
а, док се то не пропише, Министар
Војни одређиваће каква ће се одећа
издавати жандармерији, с обзиром
на ону која се има на расположе-
њењу.

Члан 21.

Жандарми ће носити на капи ко-
карду са државном тробојком, а на
левом рукаву (блузе, мундира, ши-
њела) на средини нарукања, са спо-
љашње стране и попреко, црвену
латицу од тање чоје, дугачку 12 и
широку 4 сантиметара.

Жандарми у чети дворске жан-
дармерије, поред тога, носиће и ак-

селбендере од памучног конца са државном тробојком.

Члан 22.

Жандармеријски официри и официри осталих родова оружја који служе у жандармерији носиће на левом рукаву (блузе, мундира, шињела) на средини рукавља, са спољашње стране и попреко, латицу — виши златну а нижи сребрну, дугачку 10 и широку 3 сантиметра.

в.) Остале спреме.

Члан 23.

Остале спреме жандармерије биће иста као и у пешадији, односно коњици сталног кадра.

Члан 24.

Официри осталих родова оружја који служе у жандармерији имаће све принадлежности које имају и жандармеријски официри.

ТРЕЋИ ДЕО. НАДЛЕЖНОСТИ.

Члан 25.

Команда Целокупне Жандармерије највиша је жандармеријска команда у држави.

Командант Целокупне Жандармерије има положај, права и власт команданта дивизије.

Члан 26.

Командант Целокупне Жандармерије потчињен је непосредно Министру Војном и Министру Унутрашњих Дела.

Министру Војном потчињен је у погледу: снабдевања, дисциплине и војничке наставе жандармерије.

Министру Унутрашњих Дела потчињен је у погледу употребе и наставе жандармерије за одржавање јавне безбедности и жандармеријске службе.

12

Члан 27.

Командант Целокупне Жандармерије одлучиваће о останку жандарма на роковима и о њиховом отпуштању из службе.

Члан 28.

Помоћник Команданта Целокупне Жандармерије има положај и власт команданта бригаде.

Члан 29.

Остали официри у штабу Команде Целокупне Жандармерије имају власт као и официри на одговарајућим положајима у дивизијском штабу.

Члан 30.

Команданти жандармеријских бригада су непосредно потчињени Команданту Целокупне Жандармерије у погледу: снабдевања, дисциплине и наставе бригаде, а у погледу вршења службе јавне безбедности и употребе потчињене жандармерије

упућени су на надлежне шефове државних управних власти, чијим су позивима дужни да следују.

Члан 31.

Помоћници команданта жандармеријских бригада имају положај и власт команданта пука у војсци.

Члан 32.

Команданти жандармеријских батаљона имају положај и власт као и остали команданти батаљона у војсци, а у погледу дисциплинског кажњавања потчињених имају власт откомандованог команданта батаљона.

Они су потчињени непосредно командантима жандармеријских бригада у погледу: дисциплине, наставе и вршења службе батаљона.

Контролу вршења службе јавне безбеноности команданти батаљона вршиће споразumno са шефовима управних државних власти на рејону дотичног батаљона.

Члан 33.

Командант 1-ог батаљона Јандармеријске бригаде за вршење службе јавне безбедности упућен је на Управника Града Београда и дужан је да следује његовим позивима.

Члан 34.

Помоћници команданта жандармеријских батаљона, кад заступају команданта батаљона, имају његову власт.

Члан 35.

Командире жандармеријских чета имају положај и власт као и остали командире чета у војсци, а у погледу дисциплинског кажњавања потчињених имају власт откомандованог командира чете.

Они су потчињени непосредно команданту жандармеријских бригада у погледу дисциплине, наставе и вршења службе своје чете.

У бригадама у којима не постоје батаљони, командире чета су непосредно потчињени команданту бригаде у сваком погледу.

Члан 36.

Командире жандармеријских чета упућени су у погледу вршења службе јавне безбедности на шефове окружних или одговарајућих државних управних власти и дужни су да следују њиховим позивима.

Члан 37.

Командир чете дворске жандармерије потчињен је непосредно команданту Јандармеријске бригаде у погледу снабдевања и наставе чете, а Првом Ађутанту Њ. В. Краља у погледу дисциплине и вршења службе.

Члан 38.

Жандармеријским водовима командују водни официри или наредници у недостатку официра и они

су непосредно потчињени својим командирима чета у погледу дисциплине, наставе и вршења службе, а упућени су на шефове среских или одговарајућих државних управних власти у погледу вршења службе јавне безбедности и дужни су следовати позивима тих шефова.

Члан 39.

Жандармеријским станицама командују жандармеријски подофицири или каплари и они су потчињени у сваком погледу својим водницима, односно командирима чета а у вршењу жандармеријске службе и контроли среских (котарских) власти.

Члан 40.

У случају хитне потребе и опасности за јавни ред и мир, срески и окружни начелници и одговарајући шефови државних управних власти могу на своме подручју направити груписање више жандарма

или станица на местима где опасност прети, али, чим ова потреба престане, жандарме ће вратити на редовну дужност.

Члан 41.

Жандарми се не могу употребљавати на послове који се на слажу са његовим позивом и службом јавне безбедности.

Члан 42.

Пријем кандидата за жандарме, по прописаним условима и у границама одређеног броја, вршиће Командант Целокупне Жандармерије и команданти жандармеријских бригада, а, изузетно, то се право може пренети, решењем Команданта Целокупне Жандармерије, и на команданте батальона и командира чета.

Члан 43.

Производство жандарма у капларске и подофицирске чинове вр Уредба жандармерије

шиће, по потреби и законским условима а у границама буџетске могућности, старешине које на то имају право по Уредби о положајима, надлежностима и властима старешина у војсци.

Ну, да би се производство у Целокупној Жандармерији вршило равномерно и под истим условима, Командант Целокупне Жандармерије увек ће одређивати с обзиром на претходно поднете предлоге и ранг, колико се жандарма и у којој јединици може произвести у капларске и подофицирске чинове.

Члан 44.

Распоред официра командантског положаја и виших чиновника у жандармерији вршиће се Краљевим Указом на предлог Министра Војног, који се претходно о томе споразумева са Министром Унутрашњих Дела.

Распоред официра командирског

и одговарајућег звања и нижег, као и нижих чиновника, врши Министар Војни споразumno са Министром Унутрашњих Дела, на предлог Команданта Целокупне Жандармерије.

Члан 45.

Распоред жандарма по јединицима и на појединачне службе врше Командант Целокупне Жандармерије и команданти жандармеријских бригада у кругу својих надлежности.

Члан 46.

Пошто успешно вршење жандармеријске службе захтева познавање места, прилика и људи, то се једном распоређени официри и жандарми на сталне службе могу премештати само са важних и оправданих разлога.

У крајевима где станице нису још устројене и где жандарми у погледу вршења службе стоје на расположењу органа државних управних вла-

сти, све док се потпуно не изведе организација жандармеријске службе по овој Уредби, премештаји жандарма вршиће се по претходном споразуму са шефовима државних власти.

ЧЕТВРТИ ДЕО. ДУЖНОСТИ.

I.) У опште.

Члан 47.

Пошто је жандармерија орган државних власти, дужна је да врши службе које јој одреде надлежне државне власти.

Министар Унутрашњих Дела, шефови покрајинских влада, поверилици за унутрашње послове и окружни и срески начелници и њима одговарајући управни органи имају службену власт над жандармеријом.

Осталим грађанским и војним властима жандармерија није подређена, али све власти и општинске управе

могу тражити услугу жандармерије преко надлежних старешина.

Судови су надлежни да траже и непосредно од жандармерије извршење законске службе или налога.

Члан 48.

Надлежне старешине државних власти издаће старешинама жандармеријских јединица и одељења за извршење нарочитих задатака увек писмена наређења, односно позиве, а, ако би се издавањем писменог наређења или позива губило време за хитно извршење које се не може одлагати, онда се може у тим случајевима издати прво усмено наређење или позив, па накнадно, још у току извршења издати и писмено.

Члан 49.

При угушивању нереда, жандармеријски старешина добија од надлежне власти само задатак, а начин

извршења удешава сам и одговоран је за то.

Члан 50.

Кад жандармеријске старешине или жандарми, при вршењу жандармеријске службе, имају да позову приватна лица да поступе по законским одредбама, дужни суда кажу да то чине „у име закона“.

Члан 51.

Министар Унутрашњих Дела прописује упуте о дужностима жандармерије у специјалним случајевима при вршењу службе јавне безбедности, саображавајући то одредбама ове Уредбе.

II.) Посебно.

Члан 52.

Осим дужности које су предвиђене законским прописима и специјалним уредбама за старешине на одговарајућим положајима и војнике

у војсци, дужност поједињих лица у жандармерији биће још и ове:

а.) Команданта Целокупне Жандармерије:

Да се стара о васпитању, настави усавршавању и одржавању добrog моралног стања жандармерије, тако да она буде увек на савременој висини свога позива;

Да, обиласцима и упутима, корисно утиче на вршење службе жандармерије по прописима и надлежним наређењима у томе погледу;

Да се стара о снабдевању жандармије прописаним принадлежностима;

Да прописује дужности лицима у штабу Команде Целокупне Жандармерије с обзиром на њихову стручност и у колико то није предвиђено законским и другим прописима;

Да подноси Министрима Војном и Унутрашњих Дела извештаје о стању у жандармерији, по њиховим наређењима у томе погледу;

Да чини потребне представке Министрима Војном и Унутрашњих Дела, како у погледу снабдевања потребама тако и у погледу што целисходнијег вршења службе и усавршавања жандармерије.

б.) Команданта жандармеријске бригаде:

Да се стара о васпитању, настави, усавршавању и одржавању доброг моралног стања бригаде;

Да, обиласцима и упутима, корисно утиче на вршење службе потчињене жандармерије по прописима и надлежним наређењима у томе погледу;

Да се стара о снабдевању бригаде прописаним принадлежностима;

Да одржава непрекидну службenu везу и општење са шефом државне управне власти у месту где је седиште бригадног штаба;

Да прописује дужности лицима у бригадном штабу, с обзиром на њихову стручност и у колико то

није предвиђено законским и другим прописима;

Да подноси Команданту Целокупне Жандармерије извештај о стању у бригади;

Да чини потребне представке Команданту Целокупне Жандармерије, како у погледу снабдевања тако и у погледу што целисходнијег вршења службе и усавршавања потчињених.

в.) Команданта жандармеријског батаљона:

Да се стара о васпитању, настави, усавршавању и одржавању доброг моралног стања батаљона;

Да настојава да старешине и жандарми врше савесно и тачно службу;

Да, будући ослобођен административних послова, што чешће обилази и контролише вршење службе у батаљону и упућује потчињене у томе погледу;

Да контролише да ли потчињени

чувају и одржавају у исправном стању материјалну спрему и да на њих корисно утиче у том погледу;

Да одржава службену везу и чешће општење са шефовима државних управних власти на рејону свога батаљона;

Да врши потере јачих размера и угушује веће нереде, кад за то добије надлежно наређење;

Да подноси команданту бригаде потребне извештаје о стању и служби у батаљону;

Да чини потребне представке команданту бригаде у интересу што целисходнијег вршења службе и усавршавања потчињених.

г.) Командира жандармеријске чете:

Да се стара о васпитању, обуци и одржавању доброг моралног стања своје чете;

Да настојава да му потчињени врше савесно и тачно службу;

Да честим обиласцима контроло-

лише службу потчињених и упушта их у том погледу;

Да се стара о снабдевању потчињених прописаним принадлежностима, као и да се материјална спрема чува и одржава у исправном стању;

Да одржава непрекидну службenu везу и општење са шефом државне управне власти на кога је упућен за вршење службе јавне безбедности;

Да врши потере и угушује нереде, по надлежном наређењу старешина или по позиву надлежног шефа државне управне власти;

Да подноси потребне извештаје претпостављеним старешинама и надлежном шефу државне управне власти;

Да чини потребне представке, како у погледу снабдевања чете тако и у погледу што целисходнијег вршења службе и усавршавања потчињених.

д.) Командира дворске жандармеријске чете:

Да се стара о васпитању, обуци и одржавању доброг моралног стања чете;

Да одређује поједина одељења и жандарме на службу по распореду Првог Ађутанта Њ. В. Краља и да настојава да се служба врши савесно и тачно;

Да се стара о снабдевању чете прописаним принадлежностима, као и да се материјална опрема чува и одржава у исправном стању;

Да подноси потребне извештаје Првом Ађутанту Њ. В. Краља и команданту I жандармеријске бригаде;

Да чини потребне представке за снабдевање чете и у интересу вршења службе и усавршавање чете.

ћ.) Командира жандармеријскогвода:

Да васпитава, упућује и контролише све распоређене жандарме у

срезу — котару и он је позван у првом реду да се стара у овом погледу;

Да настојава да му потчињени врше савесно и тачно службу и да их што чешће обилази, даљу и ноћу;

Да благовремено сазнаје све што се у срезу или његовом воду деси и да најмање једанпут месечно обиђе сваку станицу свога подручја;

Да контролише да ли му потчињени чувају и одржавају у исправном стању своју материјалну спрему;

Да одржава службену везу са шефом државне управне власти на кога је упућен за вршење службе јавне безбедности;

Да врши потере и угушује нереде, по надлежним наређењима или позивима;

Да води службене књиге и дневнике по наређењима и упутствима претпостављених старешина.

е.) Командира жандармеријске станице:

Да се стара о јавној безбедности на рејону своје станице;

Да васпитава, упућује и контролише потчињене жандарме у вршењу службе;

Да се стара да му потчињени жандарми врше савесно и тачно службу и рејонске обиласке;

Да и сам чешћим патролирањем контролише јавну безбедност свога рејона и вршење службе потчињених жандарма;

Да води службене књиге и дневнике по наређењима и упутствима претпостављених старешина.

ж.) Жандарма:

Да жандармску службу врши савесно и тачно по наређењима и упутствима претпостављених старешина;

Да се стара о одржању реда и мира и заштити државне и приватне имаовине на рејону на коме је постављен и да ради тога врши чешће обиласке додељених му путева и рејона, хвата кривце и из-

вршује разне законске прописе и наређења;

Да се стара у корист службе да што пре упозна прилике и људе у додељеном му кругу;

Да у понашању и говору буде учтив према свакоме без разлике, али одлучан и поуздан у вршењу службе.

Члан 53.

Жандарм који је одређен на неку службу не сме напустити своје место, осим по пречној службеној потреби, иначе ће се сматрати да је напустио стражарско место и сносити одговорност за то.

ПЕТИ ДЕО.

НАСТАВА.

Члан 54.

Наставом жандармерије у опште руководи Командант Целокупне Жандармерије, преко потчињених комandanата и командира, придржавајући се наређења и упутства

Министра Војног и Унутрашњих Дела.

Он се стара да се настава у жандармерији изводи по најсавршенијим методама и да буде увек на савременој висини.

Члан 55.

Командант Целокупне Жандармерије израђује пројект за отварање и рад официрских, подофицирских и припремних школа и потребних курсева у жандармерији, затим програме наставе.

И пројекте за школе и курсеве и програме наставе доставља Министрима Војном и Унутрашњих Дела на одобрење.

Члан 56.

Све остале старешине настојаваће такође да им потчињена жандармерија буде у војничком и стручном погледу увек на савременој висини свога позива. Ради тога, оне ће према потреби давати жандармима усмена и писмена упутства из

разних грана службе и контролисати то у пракси.

Члан 57.

Наставнике за предмете по стручним знањима жандармерије, по потреби, одређиваће Министар Унутрашњих Дела.

Члан 58.

Министар Унутрашњих Дела и Војни одређиваће, по потреби, сваки у својем делокругу, изасланике за преглед наставе жандармеријских јединица.

Члан 59.

У свакој жандармеријској чети обучиће се потребан број жандарма у руковању митраљезима и пушко-митраљезима, и то оних модела којима је пешадија наше војске наоружана.

Исто тако у свакој чети обучиће се што већи број жандарма у руковању и употреби телефона.

Члан 60.

Жандарми се неће употребљавати за жандармеријску службу без нарочите потребе, док не сврше припремну школу, у којој ће се, поред војних, спремати и у стручним знањима.

Члан 61.

По завршеној припремној школи, жандарми ће полагати испит из војних и стручних знања.

Они жандарми који добију неповољну оцену на овом испиту отпуштају се одмах из службе у жандармерији.

Члан 62.

Официри осталих родова оружја или из резерве који се јаве за превод у жандармерију, служију у њој, ради припреме, једну годину дана, па ће по истеку те године бити преведени у жандармерију они који претходно положе с успехом испит пред стручном комисијом.

Комисију одређују споразumno

Министри Војни и Унутрашњих Дела од жандармеријских официра (подразумевајући ту и Команданта Целокупне Жандармерије, који не мора бити жандармеријски официр) и управних чиновника.

Официри који не положе с успехом овај испит вратиће се у њихове родове оружја.

Официри који ступе у жандармерију ради припреме, имају право до истека прве године службе да се по својој жељи врате у њихове родове оружја.

Члан 63.

Док се организација жандармерије не изведе потпуно по овој Уредби, а најдаље до једне године дана по закључењу мира, на привремену службу у жандармерији одређивају се и официри из осталих родова оружја, и за њих није обавезан превод у жандармерију.

Прилог 1.

Састав Штаба Команде Целокупне
Жандармерије.

Ред. број	ЗВАЊЕ И ЧИН	ЉУДИ		КОЊА
		ДО 4	ДО 4	
1	Командант, Бенерал . . .	1	2	
2	Помоћник Команданта, пуковник . . .	1	2	
3	Старији ађутант, виши официр . . .	1	1	
4	Млађи ађутант, нижи официр . . .	1	1	
5	На служби официра . . .	до 4	до 4	
6	Правни референт, виши судски официр . . .	1	—	
7	Начелник Интендантуре, виши официр или виши интендант . . .	1	—	
8	Интенданата . . .	2	—	
9	Рачуноспитача . . .	1	—	
10	Благајник, нижи официр или административни чиновник . . .	1	—	
11	Архивар, нижи административни чиновник или писар . . .	1	—	
12	Писара . . .	3	—	
13	Подофицира — писара . .	по потреби	—	

Прилог 2.

Састав Штаба Жандармеријске
Бригаде.

Ред. број	ЗВАЊЕ И ЧИН	ЉУДИ		КОЊА
		1—2	1—2	
1	Командант, пуковник . . .	1	2	
2	Помоћник команданта, чукајевник или п.пуковник . . .	1	2	
3	Ађутант, нижи официр . . .	1—2	1—2	
4	На служби официра . . .	по по- треби	—	
5	Правни референт, нижи судски официр . . .	1	—	
6	Интендант . . .	1	—	
7	Благајник . . .	1	—	
8	Писара . . .	по по- треби	—	
9	Подофицира — писара . .	по по- треби	—	

Прилог 3.

Састав Штаба Јандармеријског
Батаљона.

Ред. број	ЗВАЊЕ И ЧИН	Људи	Коња
1	Командант, потпуковник .	1	1
2	Помоћник, п.пуковник или мајор	1	1
3	Подофицира — писара . .	по по- треби	—

Прилог 4.

Састав Јандармеријске чете.

Ред. број	ЗВАЊЕ И ЧИН	Људи	Коња
1	Командир, мајор или ка- петан	1	1
2	Водника, капетана, поруч- ника или п.поручника .	4—6	4—6
3	Наредника	по по- треби	—
4	Поднаредника	по по- треби	—
5	Каплара	по по- треби	—
6	Редова	по по- треби	—

Прилог 5.

Састав чете Дворске Жандармерије.

31 мај 1888.

	Пер. 6 пој	Дјајн	Коња	Трећег серија офцир- ских књиг	Која	Сакра	Ипмена
1	Командир, мајор или капетан	1	1	—	—	—	—
2	Водника, поручника или п.по- ручника	4	4	—	—	—	—
3	Наредника	5	—	—	—	—	—
4	Поднаредника	10	—	—	—	—	—
5	Каптара	по по- треби	—	—	—	—	—
6	Редова	по по- треби	—	—	9	4	1